

K 43262056 : สาขาวิชาสถาปัตยกรรมไทย

คำสำคัญ : ต้นไม้แห่งชีวิต / ฤดูกาลเก็บเกี่ยวสมุนไพร

นิสิต ดิษสาย : ศูนย์สมุนไพร (HERB CENTRE) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ :

อ. พินัย สิริเกียรติกุล และ รศ. อนุวิทย์ เจริญศุภกุล. 173 หน้า. ISBN 974 – 464 – 228 - 9

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นการค้นหาแนวทางในการออกแบบสถาปัตยกรรมไทย ซึ่งที่ผ่าน
มาได้มีการนำเสนอแนวทางไว้หลายแนวความคิด ในแต่ละแนวทางก็ต่างให้เหตุผลที่จะนำมา
สนับสนุนแนวความคิดของตน เนื้อหาในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ก็จะเป็นแนวทางหนึ่งซึ่งเป็นแนวความคิด
ของผู้ทำวิทยานิพนธ์ โดยแนวความคิดดังกล่าวมาจากพื้นฐานของความคิดที่ว่า “สถาปัตยกรรม
ไทยนั้นมีความสัมพันธ์กับวิถีชีวิตแบบอย่างไทย และวิถีชีวิตแบบไทยก็สัมพันธ์กับพุทธศาสนา
ช้านาน ฉะนั้นการนำปรัชญาที่เกี่ยวข้องกับกับพุทธศาสนามาใช้เป็นแนวความคิดในการออกแบบ
และออกแบบโครงการให้ได้สัมผัสกับปรัชญานั้นจริงๆ ย่อมจะสัมผัสได้ถึงความเป็นไทย ซึ่งมี
ปรัชญาพุทธศาสนาแฝงอยู่”

โครงการนี้เริ่มจากแนวความคิดเรื่อง**ต้นไม้แห่งชีวิต** (The Tree of Life) ซึ่งเป็น
ปรัชญาที่แฝงอยู่ในพุทธศาสนามีนัยบ่งบอกถึงความไม่เที่ยงแท้ของชีวิต ปรัชญานี้ได้ถูกนำมา
ผสมกับเรื่องสมุนไพรเพื่อให้โครงการเป็นรูปธรรม จากนั้นจึงออกแบบโครงการโดยใช้ช่วงเวลามา
เป็นตัวสังเกตถึงความเปลี่ยนแปลง ตัวกำหนดช่วงเวลาก็คือ ช่วงเวลาในการเก็บเกี่ยวสมุนไพร
โดยสมุนไพรแต่ละชนิดจะมีช่วงเวลาในการเก็บเกี่ยวแตกต่างกัน เมื่อกำหนดช่วงเวลาลงไปในผัง
โครงการก็จะได้ตำแหน่งของการปลูกสมุนไพร โดยการสลับที่ของแปลงปลูกสมุนไพรทำให้เกิดที่
ว่างที่น่าสนใจ ที่ว่างดังกล่าวจะเป็นพื้นที่ว่างอาคารซึ่งสัมพันธ์กับหมวดหมู่ของสมุนไพรที่จัดวางไว้

ผลของการออกแบบจะได้ที่ว่างซึ่งเปลี่ยนแปลงตามฤดูกาล เป็นการแสดงออกถึง
ความสัมพันธ์ระหว่าง Space กับ Time โดยที่ว่างที่เปลี่ยนแปลงนั้นเกิดจากการเก็บเกี่ยวสมุนไพร
ตามฤดูกาล การมาใช้โครงการในแต่ละช่วงฤดูกาลที่แตกต่างกัน ผู้มาใช้โครงการจะสามารถรับรู้
ได้ถึงความเปลี่ยนแปลงและเป็นไปของธรรมชาติ ซึ่งเป็นนัยหนึ่งในพุทธศาสนาพูดถึงความไม่เที่ยง
แท้แน่นอน การรับรู้ถึงปรัชญาในพุทธศาสนาซึ่งเป็นส่วนสัมพันธ์กับวิถีชีวิตแบบไทย ก็จะได้รับรู้ถึง
ความเป็นไทย

ภาควิชาศิลปสถาปัตยกรรม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2547

ลายมือชื่อนักศึกษา

ลายมืออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ 1. 2.

K 43262056 : MAJOR : THAI ARCHITECTURE

KEY WORD : THE TREE OF LIFE / HARVESTED TIME OF HERB

NISIT DISSAI : HERB CENTRE. THESIS ADVISORS : PINAI SIRIKIATIKUL AND ASSOC.
PROF. ANUVIT CHARERNSUPKUL. 173 pp. ISBN 974 – 464 – 228 - 9

The aim of this thesis is to find out the new approach in Thai architecture design in which the various designs have been presented. Each approach gives reasons to support its own idea. The content of this thesis is one of the approaches on which the author's idea has been presented based on the concept described as follows. "Thai architecture has a closed relationship in the way of life of Thais and the way of life of Thais also has a closed relationship to the Buddhist religion for a long period of time. Therefore, using a related philosophy with the Buddhist is an idea of a design and that would help to design a project to get closed to such a philosophy. Moreover, the sense of real Thai in which the Buddhist philosophy is resided could be touched."

This project begins with a concept of **The Tree of Life**, a philosophy which is resided in Buddhist. It describes the inconsistency of life. This philosophy is merged into a matter of herb in order to make the project to be non-abstract. After that, the project is designed in such a way that time manner is used as a noticed object of the variation. The key of time manner is the harvested time of herb. Each herb has a different harvested time. When the planted time into the project has been scheduled, the planted position for herb is known by swapping of the herb land. As a result of that, it causes an interested empty space inside afterwards. It will be a building area related to a group of herbs which have been planted.

The result of a design gives an empty space which is seasonally changed. That will show a relationship between spare and time. A variation of empty space occurs because of seasonly harvesting of herb. Using a project in a different season, a user knows a difference of season on the same position of plan. The user also knows a variation and natural behavior which is a part of Buddhist in which an inconsistency of life is stated. The perception of a philosophy of Buddhist which is a part of relationship to a way of life of Thais would be known about Thais.

Department of Architecture and Related Arts Graduate School, Silpakorn University Academic Year 2004

Student's signature

Thesis Advisors' signature 1. 2.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ศูนย์สมุนไพรรักษาโรคผิวหนังสำเร็จลุล่วงไปได้ก็ด้วยความอนุเคราะห์จากสถาบันและความช่วยเหลือจากบุคคลต่างๆที่มีให้แก่ข้าพเจ้า ไม่ว่าจะเป็นการแนะนำแนวทาง ให้คำปรึกษา ให้ข้อมูล ช่วยกันออกแรงในการทำ ตลอดจนกำลังใจที่ส่งผ่านมายังข้าพเจ้าเสมอในยามที่ท้อแท้ ขอขอบคุณด้วยใจจริงสำหรับบุคคลต่างๆดังต่อไปนี้

สำนักงาน ก.พ. ที่ให้ทุนการศึกษาแก่ข้าพเจ้า

ท่านอาจารย์ที่คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร รองศาสตราจารย์ อนุวิทย์ เจริญศุภกุล ที่ให้แนวคิดซึ่งเป็นแนวทางในการพัฒนาวิทยานิพนธ์ตลอดมา อาจารย์ สุนนท์ ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา ที่ให้คำแนะนำซึ่งเป็นประโยชน์ต่อข้าพเจ้าเป็นอย่างสูง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมชาติ จึงสิริอารักษ์ ที่ให้คำแนะนำดีๆในช่วงของการสอบวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ พินัย สิริเกียรติกุล ที่คอยให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในช่วงของการทำวิทยานิพนธ์

คุณ ชชาติศักดิ์กรินทร์ พานุกุล เพื่อนผู้คอยให้คำปรึกษาตลอดการทำวิทยานิพนธ์ คุณ กิรศักดิ์ จริวัฒน์ศิรินนท์ เพื่อนผู้ให้ความช่วยเหลือในยามคับขันทางด้าน Computer

คุณ ทวีพยมณี ชัยแสนสุน นองผู้ช่วยให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้
สุดท้ายนี้ขอขอบคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ที่คอยให้การสนับสนุน เป็นกำลังใจ และที่ขาดไม่ได้สำหรับ คุณ นภัทร ศักดานุวงศ์ ที่คอยช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้เสมอมา